

Bruxelles, den 30.3.2022
SWD(2022) 86 final

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONENS TJENESTEGRENE

RESUMÉ AF RAPPORTEN OM KONSEKVENSANALYSEN

Ledsagedokument til

Forslag til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV

om ændring af direktiv 2005/29/EF og 2011/83/EU for så vidt angår styrkelse af forbrugernes rolle i den grønne omstilling gennem bedre beskyttelse mod urimelig praksis og bedre oplysning

{COM(2022) 143 final} - {SEC(2022) 166 final} - {SWD(2022) 85 final}

Resumé
Konsekvensanalyse af initiativet, der har til formål at styrke forbrugernes rolle i den grønne omstilling
A. Behov for handling
Hvad er problemet, og hvorfor udgør det et problem på EU-plan?
Denne konsekvensanalyse viser, at forbrugerne: • mangler pålidelige oplysninger om produkters bæredygtighed (miljøegenskaber, levetid, reparationsmuligheder)   • oplever vildledende handelspraksis (for tidlig forældelse af produkter, organisationers grønvask, manglende gennemsigtighed og troværdighed i forbindelse med bæredygtighedsmærker og digitale informationsværktøjer).   Dette er i modstrid med målet i den europæiske grønne pagt, som er at gennemføre en omstilling til en mere miljømæssigt bæredygtig økonomi og et mere miljømæssigt bæredygtigt samfund — en "grøn omstilling".   Disse problemer skader: • forbrugerne ved at foranledige dem til at træffe suboptimale valg, mindske deres tillid til de miljøoplysninger, der er tilgængelige i øjeblikket, og forhindre dem i at bidrage aktivt til den grønne omstilling.   • virksomheder, der tilbyder reelt bæredygtige produkter, i forhold til dem, der ikke gør. Nogle virksomheder risikerer også unødvendigt høje overholdelsesomkostninger, hvis EU-landene begynder at indføre forskellige nationale løsninger på de problemer, der er identificeret ovenfor.   Endelig er der i øjeblikket ikke tilstrækkelig fokus på indvirkningen af ikkebæredygtige forbrugsvalg på miljøet. Der identificeres to hoveddrivkræfter i analysen: 1. Et markedssvigt som følge af utilstrækkelige økonomiske incitamenter for virksomhederne til at oplyse om produkters bæredygtighed eller til at sætte en stopper for den identificerede praksis.   2. Utilstrækkeligt tilpassede EU-regler, hvilket gør det vanskeligt for de nationale myndigheder at løse de problemer, de identificerer, effektivt.
Hvilke resultater skal der opnås?
Formålet med initiativet: 1. At sikre et velfungerende indre marked til gavn for både forbrugere og erhvervsdrivende.   2. At fremme forbrugets rolle i opnåelsen af EU's klimamål og beskyttelsen af miljøet.   På efterspørgselssiden bør initiativet mindske ulemperne for forbrugerne, øge forbrugernes tillid og sætte forbrugerne i stand til at spille en aktiv rolle i den grønne omstilling. På udbudssiden har det til formål at sikre lige vilkår og retssikkerhed for virksomhederne.   De specifikke mål: 1. At sætte forbrugerne i stand til at træffe informerede købsbeslutninger (fremme af bæredygtigt forbrug).   2. At sætte en stopper for urimelig praksis, der vildleder forbrugerne og forhindrer dem i at træffe bæredygtige forbrugsvalg.   3. At sikre en bedre og mere konsekvent anvendelse af EU-reglerne.
Hvad er merværdien ved at handle på EU-plan (nærhedsprincippet)?
Forbrugerbeskyttelse falder ind under EU's regeringers og EU's fælles kompetenceområde ("delt kompetence"), og

EU har således beføjelser til at handle, hvis det er nødvendigt.

Initiativet har til formål at løse problemer, der er udbredte og har de samme årsager i hele EU. Da de enkelte EU-lande selv udvikler specifik lovgivning for at løse problemerne, vil en indsats på EU-plan gennem dette initiativ mindske den lovgivningsmæssige fragmentering i det indre marked og konsekvenserne i form af hindringer for grænseoverskridende handel og de uensartede forbrugerbeskyttelsesniveauer.

Endelig stopper klimaændringer og miljøforringelse ikke ved de nationale grænser, og et ikkebæredygtigt forbrug i ét land kan således påvirke andre lande. En kombineret indsats på EU-plan vil således kunne tackle dette mere effektivt for EU som helhed.

B. Løsninger

Hvilke løsninger er der overvejet for at nå målene? Foretrækkes en bestemt løsning frem for andre? Hvis ikke, hvorfor?

I analysen peges der på en række foretrukne løsninger, som vil sikre, at dette initiativ er i overensstemmelse med andre initiativer under udarbejdelse i øjeblikket (initiativet om grønne anprisninger og initiativet om bæredygtige produkter).

Følgende foretrukne løsninger er selvstændige og indeholder i flere tilfælde generelle regler, som de to andre initiativer med fordel kan supplere:

1. Oplysning om eksistensen (eller fraværet) af en producents handelsmæssige garanti for holdbarhed og det tidsrum, hvori der leveres gratis softwareopdateringer.
2. Angivelse af en score for reparationsevne eller andre relevante reparationsoplysninger, hvis relevante/tilgængelige.
3. Indførelse af et forbud mod visse former for praksis i forbindelse med for tidlig forældelse.
4. Indførelse af regler, der skal sikre, at miljøanprisninger er retfærdige, herunder ved at forbyde visse former for grønvask.
5. Indførelse af regler, der skal sikre gennemsigtighed og troværdighed i forbindelse med bæredygtighedsmærker og værktøjer til information om bæredygtighed.

Hvordan?

- Løsning 1 og 2 vil blive gennemført gennem målrettede ændringer af forbrugerrettighedsdirektivet (direktiv 2011/83/EU).
- Løsning 3, 4 og 5 vil blive gennemført gennem målrettede ændringer af direktivet om urimelig handelspraksis (direktiv 2005/29/EF).

Hvilke produkter?

- Løsning 1 — omfatter alle varer undtagen softwareopdateringer, som kun er relevante for visse varer. Det blev endvidere besluttet, at erhvervsdrivende kun skulle oplyse om producentens manglende garanti for holdbarhed for energiforbrugende varer.
- Løsning 2 — der blev ikke defineret nogen varedækning (foranstaltningen vil finde anvendelse, når de pågældende oplysninger skal stilles til rådighed i henhold til gældende ret).
- Tilsvarende blev der for løsning 3, 4 og 5 ikke defineret nogen varedækning, da disse foranstaltninger vil finde anvendelse på visse former for handelspraksis, uanset hvilken vare der er tale om.

Hvad er de forskellige interessenters synspunkter? Hvem støtter hvilken løsning?

Forbrugersammenslutninger støtter generelt de foretrukne løsninger. Med hensyn til løsning 1, 3 og 4 foretrak de mere ambitiøse foranstaltninger end de foreslåede.

Erhvervsammenslutninger anser de valgte løsninger 1 og 4 for at være effektive, men fremhæver også de

moderate omkostninger, de ville medføre. De udviser en vis modstand mod løsning 3 på grund af de formodede høje omkostninger. Der er dog tale om den gruppe af interessenter, som er mest tilbøjelig til at betragte løsning 5 som effektiv.

De nationale myndigheder støtter generelt de forskellige valgte løsninger, men især løsning 3, 4 og 5, da disse vil lette deres håndhævelsesarbejde.

C. Den foretrukne løsnings virkninger

Hvilke fordele er der ved den foretrukne løsning?

Forbrugerne — de vil generelt få store fordele.

De vil kunne træffe **bedre beslutninger** på grund af:

- bedre tilgængelighed og pålidelighed af oplysninger på salgsstedet om eksistensen og varigheden af en producentens handelsmæssige garanti for holdbarhed og det tidsrum, hvori der leveres gratis softwareopdateringer
- angivelse af en score for reparationsevne eller andre relevante reparationsoplysninger
- tiltag til bekæmpelse af grønvask, for tidlig forældelse og anvendelse af bæredygtighedsmærker og digitale informationsværktøjer, der ikke er gennemsigtige eller troværdige.

Deres **rettigheder vil også blive bedre beskyttet**:

- de vil lettere kunne se, for hvilke produkter producentens handelsmæssige garanti for holdbarhed er blevet udvidet, og vælge disse, hvis de opfylder deres behov
- de vil i mindre grad blive vildledt af falske miljøanprisninger og upålidelige/ugennemsigtige bæredygtighedsmærker og digitale informationsværktøjer
- de produkter, som de køber, vil ikke gå i stykker, tidligere end forbrugeren forventer.

Miljø

Forbrugerne vil være mere tilbøjelige til at vælge produkter, der er bæredygtige (fremstillet med lavere miljøpåvirkning, som forventes at vare længere og blive repareret oftere, end det er tilfældet nu).

Erhvervsliv

Der vil være færre potentielle hindringer for grænseoverskridende handel som følge af ensidige foranstaltninger truffet af de enkelte EU-lande. Løsning 3, 4 og 5 vil navnlig skabe lige vilkår, da de har til formål at sætte en stopper for illoyal praksis, der anvendes af visse markedsaktører.

Hvilke omkostninger er der ved de foretrukne løsninger?

Virksomhederne vil få ekstraomkostninger, idet de skal give oplysninger om handelsmæssige garantier for holdbarhed, gratis softwareopdateringer og reparationer.

Disse bør dog være begrænsede og forventes — selv om de sandsynligvis vil blive væltet over på forbrugerne — ikke at påvirke efterspørgslen negativt, især da forbrugerne vil være meget mere interesseret i at betale for produkter, der holder længere eller er lettere at reparere.

Håndtering af grønvask for tidlig forældelse vil også medføre yderligere omkostninger, men primært for de virksomheder, der i udøver denne praksis i øjeblikket. De virksomheder, der ikke udøver denne praksis, vil nyde godt af lige vilkår, da der vil blive sat en stopper for denne praksis.

Indførelse af regler, der skal sikre gennemsigtighed og troværdighed i forbindelse med bæredygtighedsmærker og

værktøjer til information om bæredygtighed, vil medføre øgede omkostninger for de organisationer, der anvender dem. De vil sandsynligvis blive væltet over på de virksomheder, der anvender sådanne mærker, men de kan også beslutte at anvende færre mærker i fremtiden.

De nationale myndigheder vil pådrage sig omkostninger i forbindelse med håndhævelsen af de nye forpligtelser. Nogle myndigheder har imidlertid påpeget, at klarere regler om grønvask og for tidlig forældelse rent faktisk kan føre til besparelser for dem i betragtning af de vanskeligheder og ressourcer, der er nødvendige for at håndhæve de nuværende regler.

Bemærk også, at en kombination af de forskellige løsninger vil skabe visse stordriftsfordele med hensyn til håndhævelsesomkostninger og omkostninger for virksomhederne (f.eks. omkostninger i forbindelse med tilpasningen til de nye foranstaltninger og interne inspektioner).

Hvordan påvirker den foretrukne løsning SMV'er og konkurrenceevnen?

I overensstemmelse med EU's gældende forbrugerlovgivning er der ikke fastsat undtagelser for små og mellemstore virksomheder eller mikrovirksomheder, da dette ville være i strid med det generelle formål med forbrugerbeskyttelsesreglerne. Det ville også være i strid med SMV'ernes interesser, da forbrugerne ville have et lavere beskyttelsesniveau og dermed mindre tillid, når de køber fra dem.

SMV'er vil derfor pådrage sig ovennævnte omkostninger. De vil dog også drage fordel af en mere retfærdig praksis på markedet, der vil føre til lige vilkår og færre hindringer for grænseoverskridende handel, hvorved man undgår et potentielt kludetæppe af forskellig lovgivning i EU, hvor forskellige lande anvender forskellige løsninger.

Vil den foretrukne løsning få væsentlige virkninger for de nationale budgetter og myndigheder?

De nationale forvaltninger vil pådrage sig yderligere omkostninger i forbindelse med håndhævelsen af de nye regler, selv om løsning 4 og 5 rent faktisk kan føre til besparelser, og der er visse stordriftsfordele ved at kombinere de valgte løsninger.

De valgte løsninger bygger også på de forbedringer, der er indført ved de seneste lovgivningsmæssige ændringer vedrørende håndhævelse.

Vil den foretrukne løsning få andre væsentlige virkninger?

Der er ikke konstateret andre væsentlige virkninger, herunder for lande uden for EU.

Løsningerne er også blevet vurderet med hensyn til deres overensstemmelse med anden lovgivning og relaterede initiativer under udarbejdelse, og der er taget nøje hensyn til dette aspekt ved udvælgelsen af de foretrukne løsninger. Alle de valgte løsninger er udformet med henblik på at supplere gældende lovgivning og lette håndhævelsen.

Proportionalitet?

Som anført ovenfor er der identificeret en række foretrukne løsninger, som sikrer, at dette initiativ er i overensstemmelse med de initiativer vedrørende grønne anprisninger og bæredygtige produkter, der er under udarbejdelse i øjeblikket.

De valgte løsninger anses for at være forholdsmæssige i lyset af de nuværende ulemper for forbrugerne, de forventede gevinster for forbrugervelfærden, de omkostninger, som virksomheder og forvaltninger skal afholde, og de forventede positive virkninger for samfundet som følge af reduktionen af CO₂-emissioner og andre miljøvirkninger.

De løsninger, der medfører meget høje omkostninger for virksomhederne, er enten ikke blevet valgt eller blev forkastet i en tidlig fase.

D. Opfølgning

Hvornår vil foranstaltningen blive taget op til fornyet overvejelse?

Ud over regelmæssig overvågning foreslås det at rapportere om, hvordan initiativet fungerer, tre år efter gennemførelsen.